

H í r l e v é l

110. szám

Budapest, 2015. október

Tisztelt Kolléganők és Kollégák!

Reméljük, hogy az ősz beköszöntével – miután a forró nyáron mindenki kipihente magát – mindnyájan megújult erővel tekinthetünk az előttünk álló, továbbra is érdekes és kihívást jelentő feladatok elé.

Az idei év nyarán – miután tavalyi közgyűlésünk jóváhagyta, hogy a társaság a mindkét közlekedésszervezési szektor műszaki szabályozási kérdéseire kiterjedő tevékenységét MAÚT Magyar Út- és Vasútügyi Társaság megnevezéssel folytassa, majd novemberben sor került tisztségviselőink teljes körű újraválasztására – megtörtént és jogerőssé vált mindezen változások bírósági nyilvántartásba vétele.

Az Európai Unió pénzügyi támogatásával megvalósuló MAÚT-projektek közül 2015. október folyamán fejeződnek be a vasúti átjárók akadálymentesítésének szabályozásával foglalkozó és A közúti TEN-T hálózat műszaki szabályozásának kialakítása a Közutak tervezése (KTSZ) útügyi műszaki előírás és a kapcsolódó előírások felülvizsgálatával c. KözOP-projektjeink. Természetesen minden esetben javában folynak a projektzáráshoz kapcsolódó adminisztratív tevékenységek is. [Az első, még 2012-ben indult vasúti műszaki szabályozási tárgyú EU-projektünk idén májusban, a háromsávós (váltakozó irányú előzési sávós 2+1/1+2 sáv) utak hazai bevezetési lehetőségeinek és kialakításának vizsgálatával foglalkozó téma pedig júniusban fejeződött be.] Az e-VASUT

digitális rendszer kialakítása megtörtént, a szakmai eredmények további hasznosításának részletes előkészítése folyamatban van. A most lezáruló projektek rövid összefoglalói hírlevelünkben és mellékletként is olvashatók, további információk honlapunkon találhatóak.

A digitális műszaki előírástár keretrendszerének további fejlesztése tárgyában közvetlenül megvalósítás előtt áll a Reader 4.0 változat hazai implementációja, amelynek bevezetése legkorábban 2016 őszén várható.

Társaságunk több mint két évtizedes folyamatos fennállása és tagjai, szakembereink munkájának elismertsége, a létrehozott szabályozási dokumentumok rendszeres használata, alkalmazása továbbra is meggyőzően igazolja: az út- és vasútügyi infrastruktúra műszaki szabályozási rendszerének szakmai-társadalmi szervezeti keretek közötti közös fejlesztése, működtetése a szakma minden résztvevője számára hasznos, a szakszerű, átlátható, nyomon követhető tervezési, építési, üzemeltetési és fenntartási tevékenységek megkerülhetetlen háttérét képezi. Erre a közösen működtetett erőforrásra érdemes továbbra is közösen támaszkodnunk.

A kibővült működési területen történő sikeres előrehaladáshoz is számítunk tagságunk aktív és elkötelezett részvételére.

a MAÚT Magyar Út- és Vasútügyi Társaság elnöksége és irodavezetése

Meghívás megemlékezésre

DR. NEMESDY ERVIN MŰEGYETEMI professzor, a MAÚT első ügyvezető elnökhelyettese ez év novemberében lenne 90 éves. Ebből az alkalomból a BME Út- és Vasútépítési Tanszéke 2015. november 25-én kötetlen megemlékezést tart, melyre ezúton hívjuk meg az érdeklődőket. Kérjük, hogy aki részt szeretne venni a megemlékezésen, e-mailben jelezze szándékát dr. Ambrus Kálmánnak, az ambrusk50@gmail.com címen!

Útügyi Bál felhívás

ÚJ HELYSZÍNESEN, Budapest szívében a 2016. évi Útügyi bál.

A MAÚT Magyar Út- és Vasútügyi Társaság 2016-ban **új helyszínen** rendezi meg a 20. jubileumi Útügyi Bált, amelyet ezúton is ajánlunk tagtársaink figyelmébe.

Időpont: 2016. február 6. (szombat) 19.30–2.00

Helyszín: Kempinski Hotel Corvinus, Regina Bálterem

A jubileumi báli rendezvény kiválasztott helyszíne modern, elegáns és dekoratív környezetben, jól megközelíthető helyen, a város szívében található. A bálterem és környezete minden igényt biztosít egy kellemes estéhez, a kikapcsolódás és szórakozás mellett természetes módon biztosítva a személyes és szakmai kapcsolatteremtés és -építés lehetőségeit is.

Javasoljuk, hogy már most jegyezzék elő az időpontot!

További információ:

1 Makadám Mérnök Klub
2 1024 Budapest, Lövház u. 37.
2 Tel.: +36 1 336 0228, Fax: +36 1 336 0229
2 E-mail: makadam@makadamklub.hu

Tartalom

Meghívás megemlékezésre
Útügyi Bál felhívás
KözOP-projektek
Őszi konferenciaelőzetes
Név- és címváltozás
SZJA 1% felhasználása

1
1
2
2
2
2

PROJEKTEK

A projekt az Európai Unió támogatásával valósul meg.

Vasúti átjárók akadálymentesítésének szabályozása (KözOP 2.5.0-09-11-2012-0009)

A projekt záró sajtóközleménye hírlevélünk mellékleteként olvasható.

A közúti TEN-T hálózat műszaki szabályozásának kialakítása a Közutak tervezése (KTSZ) ügyi műszaki előírás és a kapcsolódó előírások felülvizsgálatával (KözOP 1.5.0-09-11-2014-0005)

A MŰSZAKI SZAKÉRTŐI CSOPORT a jogi szakértőkkel együtt 2015. július végére készítette el a széles körű szakmai egyeztetésre alkalmas infrastruktúra-rendelet tervezetét és a KTSZ ezzel összhangban felülvizsgált változatát. Július végén a MAÚT megkezdte a dokumentumok közmegegyeztetését. Lefolytatásra került az utak létesítésére vonatkozó, alapvető követelményeket tartalmazó „infrastruktúra-jogszabály” normaszövegének és a jogszabályba nem kerülő részterület érvényben lévő elemeinek rendezésére vonatkozó tervezet (azaz a felülvizsgált KTSZ) széles körű szakmai egyeztetése. Ennek folyamán a rendelettervezet szövegére és a felülvizsgált KTSZ tervezetére augusztus végéig rendkívül nagy számban érkeztek észrevételek.

A beérkezett észrevételeket a műszaki szakmai munkabizottság vizsgálta felül oly módon, hogy elkészítette a rendelettervezet szövegére és a felülvizsgált KTSZ tervezetére tett észrevételek egybeszerkesztett tervezetét, s az egyes szabályozási területek szerint felállított szakmai munkacsoportok megkezdtek a széles körű szakmai közmegegyeztetés keretében érkezett észrevételek részletes egyeztetését az infrastruktúra-rendelet tervezete és a felülvizsgált KTSZ-tervezet tárgyában, a szakmai munkacsoport által képviselt álláspont és a végleges változat kialakítása érdekében. Az elkövetkező hetekben várható a projekt négy fő output dokumentumának formai véglegesítése, a bizottságvezetői és projektvezetői kontroll, valamint az elkészült dokumentumok átadása az NFM részére és a végső állásfoglalás kiadása.

Őszi konferenciaelőzetes

Nemzeti Közlekedési Napok

Helyszín: Debrecen

Időpont: 2015. október 27–29.

6. Hrvatski kongres o cestama

Helyszín: Opatija

Időpont: 2015. november 11–14.

Vasúti erőszakamú konferencia

Helyszín: Siófok

Időpont: 2015. november 17–19.

A felsorolt rendezvényekről további információk honlapunk megfelelő részén (<http://www.maut.hu/Rendezvenyek>) találhatóak.

A hírlevelet összeállította: Gibiczerné Bella Ildikó, Berényi Zsófia, Horváth Zsolt, Kovács Kinga, dr. Lányi Péter, Monostori Szűcs Anita, dr. Petőcz Mária, Rétháti András, Röthler Tamásné, Tombor Sándor

Név- és címváltozás

TÁJÉKOZTATJUK TISZTELT TAGTÁRSAINKAT, hogy társaságunk megnevezése és ügyfélszolgálati irodánk címe megváltozott.

Új nevünk: MAÚT Magyar Út- és Vasútügyi Társaság

Új címünk: 1024 Budapest, Retek utca 21–27. B lépcsőház I. em. 3.

Székhely (számlázási) címünk egyelőre nem változik, mivel a székhelyváltozás bírósági nyilvántartásba vétele még folyamatban van.

Kérjük, hogy nyilvántartásukban a változást átvezetni szíveskedjenek!

Köszönettel:

MAÚT Iroda

Szja 1% felhasználása

TÁRSASÁGUNK AZ IDEI ÉVBEN is kiemelt köszönetet mond mindazoknak, akik a 2014. évi személyi jövedelemadó bevallásakor a MAÚT javára rendelkeztek. A támogatást a korábbi évekhez hasonlóan idén is a dr. Nemesdy Ervin diplomadíj-pályázat fiatal mérnökeinek díjazására használjuk fel. A 2014-ban felajánlott összeg 43 892 Ft volt.

Kérjük tagjainkat, hogy a jövőben is lehetőségeik szerint járuljanak hozzá a fiatalok szakmai munkájának elismeréséhez.

A MAÚT Magyar Út- és Vasútügyi Társaság adószáma: 18062771-2-41

VASÚTI ÁTJÁRÓK AKADÁLYMENTESÍTÉSÉNEK SZABÁLYOZÁSA (KÖZOP 2.5.0-09-11-2012-0009)

A SZINTBENI KÖZÚTI VASÚTI ÁTJÁRÓK BIZTONSÁGOS ÉS
MOZGÁSKORLÁTOZOTTAK SZÁMÁRA KÉNYELMES MŰSZAKI KIALAKÍTÁSA

ZÁRÓ SAJTÓKÖZLEMÉNY

A projekt célkitűzése a szintbeni vasúti átjárók jogi és műszaki szabályozásának korszerűsítése, különös tekintettel a mozgáskorlátozottak, a gyalogosok és a kerékpárosok biztonságos közlekedésére, valamint a vasúti pályára megengedett sebesség emelésével együtt járó követelményekre.

A magyar közúthálózat közlekedésbiztonsági helyzetének megítélése, értékelése szempontjából kiemelkedő jelentőséggel bírnak azok a közlekedési helyzetek, amikor a közút és a vasút szintben találkozik. A vasúti átjárókban történt balesetek mindig nagy visszhangot váltanak ki a sajtóban.

A közút-vasút szintbeni keresztezésével kapcsolatos közlekedési szokások figyelemmel kísérése és elemzése arra is rávilágított, hogy az elmúlt három évtized alatt nagymértékben megnövekedett a kerékpáros forgalom, önálló szabályozást igényel a kerékpárosok biztonságos átvezetése a vasúti átjárókban, szükséges önálló jogintézményként bevezetni a kerékpáros vasúti átjáró fogalmát is, és ezt következetesen végig vinni ezen a szabályozáson és a kapcsolódó egyéb szabályozásokon is.

A mozgásukban korlátozottak (fogytékkal élők, idős emberek, babakocsival közlekedők stb.) közlekedését segítő tervezési szempontok érvényesítését a társadalom ma már megköveteli. Nagy hangsúlyt kell fektetni az esélyegyenlőség biztosítására, ezért tovább kell fejleszteni a fogytékkal élők és a mozgásukban korlátozott más személyek biztonságát a vasúti átjárókban és vasúti gyalogos-átkelőhelyeken, új szabályozások és technikai eszközök bevezetésével garantálni számukra a biztonságos közlekedést, áthaladást ezeken a különösen veszélyes helyeken.

Egyrészt a kialakult gyakorlat és a megszerzett tapasztalat, másrészt az emelt sebességű vasúti pályák tervezésének előre törése szükségessé tette a vonatkozó előírások átgondolását, rendszerezését és azoknak az érintett jogszabályban egy önálló, új szakaszban történő egységes szabályozását.

A rálátási háromszöggel kapcsolatos előírások teljes újragondolása és átalakítása több okból is szükségessé vált. Az elnevezések, úgymint teljes és csökkentett rálátási háromszög nem tükrözik annak célját, tartalmában pedig túlzott mértékűek és pontatlanok.

A széles körű **irodalomtanulmányozás** többek közt kiterjedt a hazai vasúti átjárók műszaki értékelésére, a vasúti átjárók veszélyességi rangsorának módszertanára és elkészítésére. A nemzetközi szabályozások és szakirodalmak elemzése nyolc országgal foglalkozott.

A projekt részeként elkészült a vasúti átjárók hatósági engedélyezését elősegítő **mintatervek** rendszere (vázlattevi és engedélyezési tevi szinten) és szakmai tartalma. A mintatervek készítésének céljai:

- a részletszabályozások aktualizálásához, pontosításához a mintatervek, magyarázatok elkészítése;
- a tervezők, fejlesztők és a hatóság számára a szabványos lehetőségek bemutatása;
- iránymutatás a kezelőknek és üzemeltetőknek.

A **jogi és műszaki szabályzatok** módosítása során:

- a közúti közlekedésről szóló 1988. évi I. törvény végrehajtásáról szóló 30/1988. (IV. 21.) MT rendelet,
- az utak forgalomszabályozásáról és a közúti jelzések elhelyezéséről szóló 20/1984. (XII. 21.) KM rendelet és kapcsolódó közlekedési miniszteri rendeletek,
- a szintbeni közúti-vasúti átjárók tervezése tárgyú utági műszaki előírás módosításának tervezete készült el, és közmegegyezési folyamaton esett át, valamint
- az átjárókra vonatkozó vasúti előírásokat módosító javaslat tervezete is elkészült.

A **KM rendelet** sajátossága, hogy benne két kapcsolódó közlekedési ágazat – „út és vasút szintbeni találkozása” – szabályozását kell megoldani, ezért a ma hatályos jogalkotási követelményeket maradéktalanul kielégítő megoldást csak az eredményezhetne, ha a KM rendelet teljes szabályanyaga – az utakra és a kapcsolódó vasúti létesítményekre vonatkozó szabályozás – egyidejűleg kerülne felülvizsgálatra, újraszabályozásra. Javaslatok készültek a jogszabályok közötti párhuzamosságok, ellentmondások megszüntetésére, a joghézagok felszámolására.

Néhány fontosabb szakmai kérdés, probléma, amely a jogszabályok felülvizsgálata során felmerült:

- a rálátási háromszög újragondolása és a nemzetközi tapasztalatok, tudományos kutatások alapján új jogi fogalmak bevezetése, úgymint közeledési és elindulási rálátási terület;
- rálátási akadályok pontosítása, eltávolításukkal kapcsolatos intézkedések differenciálása és teljes körűvé tétele a biztonsággal összefüggésben;
- az átjárók környezetében a közúti sebességkorlátozás új elvek mentén történő szabályozása;
- a kerékpáros szabályozás bővítése, ennek érdekében az önálló kerékpáros vasúti átjáró jogintézményének bevezetése, a jelzések egyszerűsítése;
- a gyalogoslétesítmények, szabályozások újragondolása;
- a biztosítási módot befolyásoló új mértékadó forgalmi paraméterek és értékek bevezetése;
- a vasúti közlekedésről szóló törvényhez igazított vasúti hálózati kategóriák és elnevezések átvétele;
- a vasúti üzem tartós szüneteltetésével összefüggésben a szabályozások egységesítése, teljessé tétele;
- zavar állapotban a biztonsági szint növelése a vonatsebesség csökkentését eredményező fedező jelzők szélesebb körű alkalmazása útján;
- emelt sebességű vasútvonalon lévő átjárók speciális szabályozásának egységes megfogalmazása.

Négy kiemelt témájú javaslat a közlekedés biztonságát, a vasúti üzem korszerűsítését, a mozgásukban korlátozottak helyváltoztatási lehetőségének javítását szolgálja, úgymint:

- **Előzárási idő vizsgálata biztosított szintbeni vasúti átjárók esetében:**
A fénySOROMPÓVAL biztosított vasúti átjárók helyszíni vizsgálata azt mutatja, hogy minél hosszabb az előzárási idő, annál nagyobb a tilos jelzés ellenére való be- és áthaladás. A vasúti átjárók biztonsága javításának lehetősége az előzárási idő „szórásának” csökkentése, azaz az előzárási idő maximalizálása. Erre elméleti szempontból több lehetőség is kínálkozik, leginkább a „homogén” vonatközlekedésű vasúti pályákon.

- **A fogyatékkal élők átvezetésére vonatkozó konkrét kialakítási javaslatok a legújabb nemzetközi megoldások, ajánlások alapján:** A fogyatékkal élők és az idős korosztály a jövőben az európai lakosságnak több, mint egyharmadát fogja jelenteni. A fogyatékkal élők számára a vasúti átjárók járhatóságával kapcsolatos megoldandó feladatok: az átkelőhely felismerése, azonosítása; döntéshozatal az áthaladásról; tájékozódás és fizikai megközelítés.
- **Vasúti átjárók helyszíni azonosítása:** A vasúti átjárók helyszíni azonosításának és a veszélyhelyzetről történő gyors és pontos tájékoztatás rendszerének kidolgozását, megvalósítását más országokhoz hasonlóan Magyarországon is el kell kezdeni és mielőbb be kell vezetni, amit csak megerősít a Közlekedésbiztonsági Szervezet 2014. évi ajánlása.
- **A tiltott helyen átjárásból fakadó vasúti balesetek jellemzőinek vizsgálata, javaslatok megfogalmazása:** A tiltott helyeken több mint kétszer annyi halálesetet történt, mint a vasúti átjárókban. Ezért indokolt a komplex megközelítésű, 12 különböző jellegű javaslat megfontolása a döntéshozók, a vasút-üzemeltetők és a települési önkormányzatok számára.

Összegzésként megállapítható, hogy a projekt eredményeként elkészült, részletesen kidolgozott jogszabály-módosítási és műszaki szabályozási javaslatok, valamint a második ütemben készült négy önálló műszaki témájú vizsgálat eredményei és javaslatai a megrendelő Nemzeti Fejlesztési Minisztérium rendelkezésébe kerülnek, akinek lehetősége nyílik, döntése szerint, azokat hatályba helyezni, jogalkotási tervébe illeszteni és az általa irányított szervezetek felé intézkedni azonnali alkalmazásukról.